

**TRAKŲ R. LENTVARIO „VERSMĖS“ GIMNAZIJOS
DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ ĮTARUS MOKINĮ VARTOJUS ALKOHOLĮ, TABAKĄ IR
(AR) KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS TVARKOS APRAŠAS**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazijos darbuotojų veiksmų eigos įtarus mokinį vartojus alkoholį ir (ar) kitas psichiką veikiančias medžiagas aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja atitinkamą priemonių vykdymą Trakų r. Lentvario „Versmės“ gimnazijoje (toliau – Gimnazija).

2. Gimnazijos darbuotojams įtarus mokinį vartojus alkoholį ir (ar) kitas psichiką veikiančias medžiagas numatytą veiksmų planą vykdo Gimnazija ir (ar) Trakų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) bendradarbiavimo principu.

3. Gimnazijos vadovas su šiuo Aprašu supažindina klasės auklėtojus, socialinį pedagogą ir kitus su Aprašo vykdymu susijusius darbuotojus.

4. Mokinių kontrolė, įtarus mokinį vartojus alkoholį ir (ar) kitas psichiką veikiančias medžiagas, vykdoma vadovaujantis teisės aktais: Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu, 2002 m. gegužės 16 d. Nr. IX-886, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymo „Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1035/ĮSAK-2680 „Dėl Sveikatos priežiūros gimnazijoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimu 2016 m. liepos 21 d. Nr. V-966/V-672, Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto pareigybės aprašymu ir šiuo Aprašu.

5. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio prevencinių alkoholio ir (ar) kitų psichiką veikiančių medžiagų konsultaciją Gimnazijoje, kvalifikacinius reikalavimus reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymai ir kiti teisės aktai.

6. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

6.1. **Narkotinės ir psichotropinės medžiagos** – gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurios įrašytos į narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, patvirtintus sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 6 d. įsakymu Nr.5 „Dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašo patvirtinimo“.

6.2. **Etilo alkoholis (toliau – alkoholis)** – narkotinio veikimo medžiaga, galinti lemti pripratimą ir priklausomybę nuo jos.

6.3. **Apsvaigimas** – asmens psichikos būseną ar elgesio sutrikdymas, kuriuos sukelia pavartotos psichiką veikiančios medžiagos (narkotinės priemonės, psichotropinės ir kitos svaigosios medžiagos).

6.4. **Apsinuodijimas** – iš išorės į organizmą patekusių nuodų sukelta patologinė būklė, kurios metu išryškėja tam tikri sveikatos sutrikimai (bendras silpnumas, galvos svaigimas, pykinimas ar vėmimas).

II SKYRIUS

SITUACIJOS VALDYMO ALGORITMAS, KAI MOKINYS TURI SU SAVIMI CIGAREČIŲ, ELEKTRONINIŲ CIGAREČIŲ IR ELEKTRONINIŲ CIGAREČIŲ PILDYKLIŲ ARBA (IR) RŪKO CIGARETES, ELEKTRONINES CIGARETES MOKYKLOS TERITORIJOJE

7. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 16¹ straipsniu, Lietuvos Respublikoje draudžiama asmenims iki 18 metų rūkyti (vartoti) ir turėti cigarečių, elektroninių cigarečių ir elektroninių cigarečių pildyklių ir 19 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikoje draudžiama asmenims iki 18 metų rūkyti (vartoti) tabako gaminius ar jų turėti.

8. Mokyklos darbuotojui pastebėjus, kad mokinys mokyklos teritorijoje su savimi turi cigarečių, elektroninių cigarečių ir elektroninių cigarečių pildyklių arba rūko mokyklos teritorijoje:

8.1. nedelsiant informuoja apie tai mokyklos vadovą ar jo įgaliotą asmenį;

8.2. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nedelsiant kartu su pagalbos mokiniui specialistu inicijuoja pokalbį su mokiniu;

8.3. pokalbio metu išsiaiškinus, kad mokinys turi cigarečių, elektroninę cigaretę ar (ir) pildyklę ir mokiniui sutikus parodyti daiktus (vadovaujantis mokymo sutarties priedu), mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo paima turimus draudžiamus daiktus ir užfiksuoja daiktų patikrinimo protokole. Neradus pas mokinį draudžiamų daiktų arba nesutikus parodyti, informacija taip pat užfiksuoja.

9. Mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo:

9.1. raštu informuoja mokinio atstovus pagal įstatymą (tėvus, globėjus) apie vykusį pokalbį su mokiniu, jei draudžiamų daiktų nebuvo rasta;

9.2. kviečia mokinio atstovus pagal įstatymą (tėvus, globėjus) į mokyklą, jei draudžiamų daiktų buvo rasta arba mokinys daiktų nesutiko parodyti;

9.3. pokalbio su mokiniu, jo atstovais pagal įstatymą ir socialiniu pedagogu metu informuoja apie sutarties, mokinio elgesio taisyklių pažeidimą, taikomas drausmines priemones ir paaiškina, kad

surinkta informacija bei draudžiami daiktai perduodami policijos komisariatui (skambinti 112) ir/arba Valstybės vaiko teisių apsaugos tarnybai;

9.4. parengia pranešimą apie įvykį, prideda paimtus daiktus ir kitus įrodymus, perduoda policijos komisariatui (skambinti 112).

10. Mokyklos vadovo paskirtas asmuo:

10.1. informuoja apie įvykį visuomenės sveikatos specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą mokykloje jo darbo metu;

10.2. sustiprina prevencinę veiklą mokykloje: organizuoja prevencines veiklas ir tikslinę prevenciją (jei reikia) kartu su bendruomenės pareigūnu;

10.3. parengia informaciją ir informuoja mokinių tėvus per el. dienyną ir mokyklos interneto svetainę apie draudžiamų daiktų turėjimą mokyklos teritorijoje ir pasekmes.

III SKYRIUS

SITUACIJOS VALDYMO ALGORITMAS, KAI MOKINYS APSVAIGĘS/APSINUODIJĘS PSICHOAKTYVIOSIOMIS MEDŽIAGOMIS MOKYKLOJE

11. Mokyklos darbuotojui įtarus, kad mokinys mokyklos teritorijoje yra apsinuodijęs psichoaktyviosiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus:

11.1. nedelsiant **skambinama bendruoju pagalbos telefonu (112)** ir mokiniui **teikiama pirmoji medicininė pagalba**, vadovaujantis mokyklos pirmosios pagalbos organizavimo tvarka;

11.2. nedelsdamas **informuoja apie tai mokyklos vadovą ar vadovo** įgaliotą asmenį bei visuomenės sveikatos specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą mokykloje.

12. Mokyklos vadovas ar vadovo įgaliotas asmuo:

12.1. telefonu skubiai apie tai informuoja mokinio atstovus pagal įstatymą (tėvus, globėjus);

12.2. mokinį vežant į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, jį lydi mokyklos administracijos atstovas ar jo paskirtas asmuo ir lieka su nukentėjusiuoju, kol atvyks telefonu informuoti mokinio atstovai pagal įstatymą (tėvai, globėjai) arba jų įgaliotas asmuo. Nepavykus susisiekti su vaiko įstatymiais atstovais, informuojamas Vaiko teisių apsaugos skyrius pagal mokinio gyvenamąją vietą.

12.3. nedelsiant, bet ne vėliau nei per 24 val., informuoja apie mokinio apsinuodijimą psichiką veikiančiomis medžiagomis teritorinės policijos įstaigą, Vaiko teisių apsaugos skyrių pagal mokinio gyvenamąją vietą ir Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatore

13. Mokyklos vadovo paskirtas asmuo:

13.1. organizuoja tolesnę pagalbą mokiniui ir jo atstovams pagal įstatymą (tėvams, globėjams) bei visai mokyklos bendruomenei;

13.2. sustiprina prevencinę veiklą mokykloje: organizuoja prevencines veiklas ir pokalbius atskirose klasėse ir mokyklos darbuotojams;

13.3. parengia informaciją ir informuoja mokinių tėvus, globėjus per el. dienyną ir mokyklos internetinę svetainę apie draudžiamų daiktų turėjimą mokyklos teritorijoje ir pasekmes.

IV SKYRIUS

TOLESNĖS PAGALBOS TEIKIMO MOKINIUI, MOKINIO ŠEIMAI IR MOKYKLOS BENDRUOMENEI ALGORITMAS

14. **Informuoti mokinį ir jo atstovus** apie asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir psichologines konsultacijas teikiančias institucijas, įstaigas, organizacijas (*Istaigų sąrašas, adresai, telefonai, teikiamos paslaugos*).

15. Pasitelkti mokyklos vaiko gerovės komisiją (VGK). Mokinio elgesys, dalyvaujant mokinio atstovams, turi būti aptariamas VGK posėdyje, numatant tolimesnius mokinio elgesio korekcijos veiksmus (Mokyklos bendruomenei individualiai ar grupėmis rengti pokalbius, teikti rekomendacijas, esant poreikiui kreiptis pagalbos į sveikatos įstaigą, švietimo pagalbos tarnybą, kitas įstaigas).

16. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas esant pagrįstų įtarimų ar faktų, kad mokinys vartojo psichoaktyviųjų medžiagų, informuoja jo atstovus pagal įstatymą (tėvus, globėjus) apie galimybę dalyvauti Ankstyvosios intervencijos programoje, inicijuoti susitikimus su tėvais ir vaiku, rekomenduoti ar įpareigoti kreiptis dalyvauti programoje.

17. Informuoti vaiko teisių apsaugos tarnybą pastebėjus galimus vaiko teisių pažeidimo atvejus. VTAĮS atlieka vaiko situacijos vertinimą, esant poreikiui inicijuojamas atvejo vadybos procesas. (Pranešti apie vaiko teisių pažeidimą galima artimiausiame vaiko teisių apsaugos skyriuje, užpildant formą Tarnybos interneto svetainėje arba paskambinus 112).

18. Informacija apie vaikus, vartojančius psichoaktyvias medžiagas, neviešinama ir prieinama tik asmenims, kurie tiesiogiai susiję su problemos sprendimu, ir gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Mokyklos direktorius užtikrina, kad būtų įgyvendinama narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, plėtojamas tarpusavio bendradarbiavimas su vaiko teisių apsaugos tarnybomis, teisėsaugos, sveikatos priežiūros ir reabilitacijos įstaigomis.

20. Tėvai (globėjai, rūpintojai) atsako už mokinio vartojimą ir (ar) platinimą psichiką veikiančias medžiagas, pagal Lietuvos Respublikos nustatytą tvarką.

21. Informacija apie mokinius, vartojančius psichiką veikiančias medžiagas, turinčius priklausomybę nuo jų, disponuojama tiek, kiek reikalinga mokinio teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant jo teisės į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę, todėl ši informacija gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

(Sutikimo dėl mokinio daiktų patikrinimo forma)

Trakų r. Lentvario „Versmės“ gimnazijos

____ klasės mokinio (ės) _____

tėvų (globėjų) _____

SUTIKIMAS

202 m. _____ d.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 43 straipsnio 3 dalį, mokyklos bendruomenė nusistatė savo narių elgesio normas. Vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190, mokykloje susitarta dėl elgesio taisyklių (normų), kuriose reglamentuotas pozityvus/laukiamas taip pat neleistinas/nepageidaujamas mokinių elgesys. Mokykla nusistatė taisykles, susijusias su reagavimu į neleistiną mokinių elgesį – nustatė (įvardijo) sąvoką „netinkamas mokinio elgesys“, bei sąlygas taikyti nustatytas poveikio priemones, tarp jų – draudžiamų daiktų patikrinimo tvarką ir veiksmus, užtikrinant mokyklos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą. Esu susipažinęs (-usi) su mokyklos bendruomenės priimtomis taisyklėmis bei susitarimais.

Sutinku, kad mano vaikas _____ būtų tikrinamas ir būtų tikrinami jo asmeniniai daiktai, jeigu kyla pagrįstų įtarimų, jog jis (ji) gali turėti draudžiamų daiktų. Tikrinti turi teisę policijos pareigūnai ir mokyklos direktoriaus paskirtas (atsižvelgiant į mokinio lytį) asmuo, prieš tai informavus tėvus ar kitus teisėtus vaiko atstovus pagal įstatymą.

(parašas, vardas, pavardė)

(Daiktų patikrinimo protokolo forma)

(įstaigos pavadinimas)

DAIKTŲ PATIKRINIMO PROTOKOLAS

Data	
Surašymo vieta	
Patikrinimas pradėtas	val. min.
Patikrinimas baigtas	val. min.

Daiktų patikrinimą atlieka	(pareigos, parašas, vardas ir pavardė)			
Asmuo, kuriam atliktas daiktų patikrinimas	gim. gyv.			
Draudžiamų daiktų nerasta ☐ Atsisako parodyti daiktus ☐				
Rasti draudžiami daiktai				
Eil. Nr.	Prekių (daiktų) pavadinimas ir trumpas apibūdinimas	Modelis ir/ar identifikavimo Nr.	Kiekis vnt.	Pastabos
Patikrinimo metu dalyvavę asmenys	(pareigos, parašas, vardas ir pavardė) (pareigos, parašas, vardas ir pavardė) (pareigos, parašas, vardas ir pavardė)			
Protokolo kopiją gavau (data, parašas, vardas ir pavardė)				